

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. II. Propria infamia vel complicitis apud solum Confessarium, non excusat ab integritate materiali Confessionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

tanquam moraliter impossibilia, sive tanquam practice non confitenda.

Ceterum, si a me quaritur, quare in Conclusionem addiderim illam particulam: Confessio extrinsecum? Responso in promptu est: quia, qui precipit Confessionem, censetur compræcipere (ut sic loquar) omnia damna, quæ ipsi intrinsecè connexa sunt; alioquin inutiliter præciperet: sicuti lex humana, estd per se non obligat cum periculo vitæ, aut alterius gravis nocuamenti extrinseci, seu per accidens conjuncti; equidem, secundum Theologos communiter, obligat cum periculo vitæ, aut alterius gravis nocuamenti, quando actus iustè præcipitur, per se habet hujusmodi periculum annexum.

Hinc peccat miles, qui metu mortis stationem suam deserit; secus, qui metu mortis non servat jejunium Ecclesiæ: quia jejunio planè extrinsecum est periculum mortis; stationi autem per se connexum. Ergo sicuti qui precipit stationem, consequenter præcipit periculum mortis; alioquin frustra præciperet: pari ratione, qui precipit integram Confessionem, præcipit omnia damna per se connexa, ne alioquin inutiliter præcipiat. Ex quo infero, & erit

CONCLUSIO II.

Propria infamia vel complicitis apud solum Confessarium, non excusat ab integritate materiali Confessionis.

PRima pars, videlicet propriam infamiam non excusare, est communis DD. Ratio à priori voluntas Christi, qui præcepit integram Confessionem, cui per se annectitur propria infamia; quamvis hic & nunc per accidens fieri possit, ut pœnitens non infamet se: quia vel peccata non sunt infamatoria respectu sui, v. g. duellum respectu militis; vel quia ignotus Confessario, vel quia aliunde publica sunt.

Profectò si pœnitens excusaretur à Confessione, ne se infamaret, & solum teneretur confiteri, quando peccata non essent infamatoria; aut quando nancisceretur Confessarium, qui illum non nosset, vel certè quando peccata forent publica; frequentissimè excusaretur vel à Confessione, vel ab integritate illius, ita ut non teneretur dicere peccata, nisi vel levia & communia; vel certè differre posset Confessionem usque ad prædictam occasionem Confessarii, qui illum non nosset, quæ licèt in aliquibus locis satis frequens sit, ubi nimirum abundant Confessarii; attamen in aliis locis, ubi vix unus aut alter Confessarius reperitur,

rarissimè talis occasio se offert.

Planè ergo cõveniens erat institutioni hujus Sacramenti, & præcepto integræ Confessionis; ut pœnitens teneretur confiteri integrè cum propria infamia, quando aliter non posset confiteri: præsertim, cum hoc Sacramentum quantum quantum est, sit institutum in bonum & utilitatem ipsius pœnitentis.

Sed numquid rectè indè inferatur: ergo obligat præceptum integræ Confessionis cum infamia complicitis? Ita argumentatur Cardinalis Lugo disp. 16. nu. 398. ibi: Ex natura rei plus requiritur ad obligandum aliquem, ut se ipsum infamet, quam ad permittendum vel obligandum, ut alienum crimen manifestet. Constat etiam; aliquando posse me manifestare crimen alienum, ad vitandum aliquod malum meum, vel propter aliquod bonum meum, licèt illud idem bonum non me obliget, ad manifestandum crimen meum. Cum ergo bonum Confessionis integræ tale ac tantum sit, ut propter illud Christus obliget pœnitentem ad manifestanda sua crimina, & subeundam infamiam; consequens est, ut propter illud idem bonum permiserit necessariam manifestationem criminis alieni, quæ certè tunc non erit mala, cum non fiat, absque rationabili causa. Hæc ille.

Sed contrà opponit Dicastillo disp. 9. n. 898. Possum integrè confiteri cum propria infamia, etiam ubi nulla est necessitas; quia v. g. adest alius Confessarius, cui sum ignotus; & tamen non bene indè concluditur: ergo possum integrè confiteri cum infamia complicitis, etiam ubi nulla est necessitas; quia v. g. adest Confessarius; cui complex est incognitus.

Respondeo; disparitas est, quòd homo sit dominus propriae fama; & possit cedere juri suo: non est autem dominus fama complicitis, nec potest cedere juri, quod complex habet ad famam suam. Ergo licèt absque necessitate integræ Confessionis possit se ipsum infamare ad majorem sui humiliationem, & per consequens ad majorem fructum Sacramenti; non sequitur: ergo etiam absque necessitate integræ Confessionis potest infamare complicitis; quia sola ratio, excusans infamiam complicitis à peccato formali detractionis, est necessitas integræ Confessionis. Unde valde diversa sunt: Teneor me ipsum infamare ad accipiendum tale bonum; ergo possum infamare alterum ad accipiendum idem bonum; & Possum me ipsum infamare ad accipiendum tale bonum; ergo etiam possum infamare alterum ad accipiendum idem bonum.

Nonne bene sequitur: teneor in judicio humano confiteri peccatum cum propria infamia ad evitandam mortem; ergo etiam ob eandem rationem possum confiteri peccatum cum infamia complicitis? Nullus est qui dubitat de boni-

22. An obliget integræ Confessio cum infamia complicitis? Affirmat Lugo;

23. Contra quem arguit Dicastillo.

Responso;

24. Non valet semper argumentum à propria infamia ad infamiam complicitis.

de bonitate istius Consequentiæ. Et tamen non bene inferitur: possum in iudicio humano confiteri peccatum cum propria infamia ad maiorem mei humiliatorem; ergo ad eundem finem possum confiteri peccatum cum infamia complicitis: quia illa maior mei humiliatio, quæ tantum consilii est, quamvis sit sufficiens causa abijcendi propriam famam, cujus sum dominus; non tamen auferendi famam proximi, cujus non sum dominus.

Hecclè non est dubium, quin aliquando possum manifestare verum crimen proximi mei cum ejus infamia, ad evitandum aliquod malum, tamen illud malum evitandum non me obliget, ad manifestandum proprium crimen: cum enim notitia, quam habeo de crimine alterius, mea sit; non est tam stricta obligatio eâ non utendi, sed ex communi sententia licitè eâ utor ad necessarium consilium petendum de re alicujus momenti. Item, ad gravem dolorem leniendum, & ad similes multos fines (qui tamen me non obligant ad manifestandum proprium crimen) cur non etiam ad obtinendum bonum integræ Confessionis, quod tantum est, ut propter illud debeam meipsum infamare?

25. **D**iscrimen inter impositionem criminis falsi, & revelationem veri.

Pro quo advertere differentiam, quæ est inter impositionem criminis falsi, & revelationem criminis veri: nam revelando crimen verum, utor re meâ, scilicet notitiâ, quam habeo de alterius crimine: secus imponendo falsum crimen; ac proinde rarissimè licet imponere falsum crimen, sæpiùs autem revelare crimen verum, est ille, cujus crimen revelatur, nullum indè sentiat commodum: nec justè conquiri potest, cum illi periculo se exposuerit committendo crimen.

Et admissio (de quo infra adhuc redibit mentio) quod bonum integræ Confessionis cedat totaliter in utilitatem pœnitentis, & nullatenus in utilitatem complicitis: ergo non sufficit, ut rationabiliter possum revelare ejus peccatum, quando hoc est omninò necessarium ad obtinendum bonum integræ Confessionis, neg. Conseq. Patet, quando revelatur ad petendum consilium, ad mitigationem doloris &c. Equidem si pro consilio vel solatio licet, idque extra Confessionem, ubi sigillum non obligat; nescio, quam difficultatem sibi Aliqui imaginentur in revelatione veri criminis, quæ fit in Confessione, ex qua oritur sigillum, etiam respectu illius criminis, quando aliter pœnitens non potest habere bonum integræ Confessionis.

26. **O**bjectio.

Dices: Christus potuisset velle infamiam pœnitentis propter utilitatem pœnitentis; & non infamiam complicitis, qui nullam indè habet utilitatem.

Solvitur.

Respondeo: etiam Christus potuisset non velle infamiam pœnitentis, non obstante sui utilitate; & potuisset velle infamiam complicitis, estò nullam indè accipiat utilitatem.

Quid factum sit, queritur: constat voluisse & obligasse pœnitentem propter utilitatem propriam, quam accipit ex integra Confessione; ad revelanda omnia peccata cum propria infamia: non constat, positivè noluisse infamiam complicitis; & jus naturale dicitur, quod possum revelare verum crimen proximi mei cum ejus infamia, quando hoc est necessarium pro evitando aliquo notabili malo, & accipiendo notabili bono: ergo jus naturale dicitur esse licitum revelare complicem in Confessione, quando aliter non possum accipere bonum integræ Confessionis; quod utique notabile apparet ex eo, quod Christus obligaverit pœnitentem ad illud acquirendum cum propria infamia.

Quæris à me, quod sit illud bonum? Respondeo: perfectum iudicium Confessarii de statu pœnitentis, æquitas in pœnitentis injungendis, tam ad novæ vitæ custodiam & infirmitatis medicamentum, quam ad præritorum peccatorum vindictam & castigationem. Verbo ut absolvam; Deus talem satisfactionem exigit pro peccato.

Et quamvis integra Confessio rarissimè afferret (sicut reverà rarissimè affert) infamiam complicitis, quàm pœnitentis; equidem quando absolutè affert, unde probatur, voluntatem divinam, exigentem pro satisfactione integram Confessionem, non prævalere præcepto naturali conservandi famam proximi? Etiam rarè evenit, ut revelatio alieni peccati sit necessaria ad consilium aut solatium: at tamen quando est necessaria, licet; quia præceptum naturale conservandi famam proximi non est absolutum & generale pro quocumque tempore ac loco, & quibuscumque circumstantiis, sed pro tunc, quando non occurrit causa rationabilis in contrarium.

Sicuti præceptum naturale: Non occides, non obligat simpliciter & absolutè (nam licet occidere malefactores auctoritate publicâ, licet occidere auctoritate privatâ injulium invalorem vitæ &c.) sed cum hac limitatione: *Infontem & iustum non occides*, Exod. 23. v. 7. Item, scandalum acceptum vitare juris naturalis est, sed non cum gravi detrimento proprio.

Et hinc præceptum positivum audiendi Sacrum die Dominicâ, efficere potest, ut mulier, quæ alioquin ad vitandum scandalum acceptum juvenis alicujus, illam inordinatè diligentis, deberet se continere domi; nihilominus ut impleat istud præceptum, possit ire ad templum; quia non tenetur se privare Sacro & impletione præcepti, ut cum illo detrimento prospiciat alteri, ex malitia peccaturo.

Similiter, est præceptum naturale defendendi Rempublicam: si tamen id nequeo

facere

facere absque revelatione sigilli sacramentalis (cujus observatio est juris quodammodo positivi) nulla est obligatio: quia tunc solum teneo defendere Republicam, quando possum sine majori incommodo, quam sit commodum illud, quod Republica accipiet ex mea defensione: jam autem incommodum quod oriretur ex revelatione sigilli, longe majus est, quam quodcumque commodum Republice.

Igitur ad propositum nostrum, jus naturale prohibens revelationem complicitatis cum ejus infamia, intelligitur, nisi addit rationabilis causa, qualis in presenti est integritas Confessionis, quae licet aliquibus videatur minoris momenti, quam fama complicitatis, & ideo probabiliter asserant, potius dimidiandam Confessionem, quam infamandum complicitatem apud solum Confessarium; aliis tamen multis & doctis ac sanctis viris contrarium apparet, videlicet bonum integram Confessionis longe praestare infamationi complicitatis apud solum Confessarium: & ideo probabilius nobiscum docent, infamiam complicitatis apud solum Confessarium non excusare ab integritate materiali Confessionis.

Ita plane sentit Doctor Angelicus S. Thom. 4. dist. 16. qu. 3. art. 2. quaestiuicula 5. Ad quantum dicendum, quod homo in Confessione debet famam alterius custodire quantum potest, sed suam conscientiam magis purgare debet: & ideo si circumstantia, qua ducit in cognitionem persone, sit ex necessitate Confessionis, secundum regulam datam, tunc debet confiteri occultando personam quantum potest; si autem non sit de necessitate Confessionis, debet dimittere ne peccatum alterius prodatur.

Ejusdem sententiae est Doctor Seraphicus S. Bonaventura 4. dist. 21. p. 2. art. 1. q. 3. nu. 54. ubi sic scribit: Dicendum, quod aliena peccata aut sunt impertinentia ad peccati nostri excusationem, sed ex quadam associatione referuntur ad eam, & ad quadam excusationem ille, qui confitetur; quia solatium est miseris socios habere poenarum; & male facit, qui sic confitetur: sicut multi simpliciter accusant aliquando omnes vicinos suos, ut minus confundantur; ut si dicant: sumus latrones, usurarii, perituri, & consimilia; & tales a Confessoribus corripiendi sunt, quia rectam formam Confessionis non servant. Aut peccata aliena sunt nostris coniuncta & admixta; ita quod sine illis non potest bene culpa propria explicari: & tunc licitum est confiteri eatenus, quatenus non potest sine alieno peccato culpa propria explicari. Unde sufficit aliquando in generali; ut si mulier cognita est ab Episcopo (quod absit) sufficit dicere, quod aliquis magnus Praelatus eam cognovit. Si a persona Religiosa, sufficit, quod in generalitate sua fecit, quia satis apparet genus culpa. Si vero descendat ad personam singularem, increpanda est persona confitens &c.

Si vero peccatum non potest explicari sine expli-

catione persona determinata: utpote, si mulier inordinata a viro cognita est; tunc si dicat de marito, non peccat, pro eo quod non potest aliter confiteri propriam culpam. Et tunc non debet attendi accusatio aliena, sed accusatio propria. Et sic generaliter verum est, quod peccata aliena non sunt dicenda in Confessione, nisi eatenus, quatenus sunt propria; nec Confessores debent inquirere. Unde illi Confessores, qui ramosculos in Confessionibus inquirent, & audiunt de aliis malum, & suscipiunt, vix aut nunquam a peccato detractionis excusari possunt: & nesciunt mederi amabus, dum patiuntur eos, qui veniunt ad medicinam, alios accusando, sibi infligere vulnus grave. Huculique Sanctus Bonaventura.

Accedat S. Bernardus in Formula honestae & Doctoris Mellidul, vita, in quodam documento, quod proxime post illam habetur, ibi: De nullo profus sine fide loquaris (quantumcumque sit verum vel manifestum) nisi in Confessione; & hoc ubi non potes aliter manifestare peccatum tuum.

Omitto alios Auctores tam veteres, quam recentiores, qui magno numero (ut videre poteris apud Suarium disp. 34 sect. 2.) secuti sunt praefatos sanctissimos ac doctissimos viros, solum subscribo verba Doctoris Subtilis, quae reperio 4. dist. 21. q. 2. n. 16. De Quid dico, quod non tantum peccatum principale Confitentis, & circumstantias peccati; quia circumstantia non possunt bene revelari sine revelatione facti, sed & persona secunda, cum qua peccatur quia etiam consistens vult famam personae, cum qua peccavit, salvare, id est, debet velle, sicut sui: immo eo magis, quod persona illa sibi fuit coniuncta in crimine; tantum enim magis tenetur ei ad bonam restitutionem, quod per illam amisit; & ad custodiam illius boni, quod potest custodiri, non obstantibus illo malo commissio.

Ubi licet expressè solum doceat, personam complicitatis cadere sub sigillum; equidem satis aperte supponit nostram sententiam, dum peccato principali, & circumstantiis peccati, adiungit personam secundam, cum qua peccatur. Constat autem, peccatum principale & circumstantias peccati posse & debere explicari in Confessione. Saltem Scotus nuspian docet aut insinuat sententiam oppositam: ergo electio libera. Malo autem eligere sententiam sanctissimorum iuxta ac doctissimorum virorum, quam sententiam aliquorum DD. de quorum sanctitate & excellenti doctrina nobis non ita constat, cum totum pendeat a prudenti iudicio de notabili bono integram Confessionis, facta comparatione ad infamiam, quam patitur complex apud solum Confessarium.

Licet autem bonum notabile integram Confessionis supra paucis verbis insinaverim; equidem non abs re erit, paulò fufius illud declarare ex Suario supra num. 8. & 9. ubi in primis conatur probare integritatem Confessionis

Rrrr 2

& Doctoris Mellidul,

30. quibus non contentis Doctor Subtilis.

31. Declaratur bonum notabile Confessionis integre ex

Suaris; & primo quidem bonum ipsius Sacramenti.

fectionis pertinere ad bonum ipsius Sacramenti; quia (inquit) hæc integritas necessaria per se est ad perfectionem huius iudicii.

Et moraliter declaratur: quia aliàs frequenter, & ex occasione sæpè occurrentibus, & veluti per se conjunctis cum modo peccandi hominum, oporteret dimidiare Confessionem, & multa peccata tacere; ut v. g. non possent vir & uxor confiteri peccata, quæ inter se committunt, moraliter & regulariter loquendo, quia cognoscuntur à Confessore, & unus confiteretur lapsus alterius, & similia; quòd certè maximum incommodum est.

Item, quia indè possent pravi homines occasionem sumere gravissima peccata committendi, eà occasione, quòd uterque ratione alterius mutuo excusabuntur ab obligatione confitendi. Considerato ergo bono ipsius Sacramenti, ex illo sumitur sufficiens causa, ut illa censetur detractio materialis & non formalis. Hæc ille.

32. Deinde spiritualis utilitas ipsius penitentia.

Deinde explicat spirituales utilitates ipsius penitentia, indè (id est, ex integra Confessione) crescit pudor & dolor de tali peccato. Unde moraliter etiam sperari potest, ut crescat fructus ex opere operato, qui certè est majoris momenti, quàm fama complicitis circa unum Confessorem sub tanto secreto. Accedit præterea, quòd cum hæc integritate conjuncta est Satisfactio sacramentalis pro tali delicto imposita, cujus fructus etiam est maximi momenti. Denique accedit ipsa realis executio seu observantia divini præcepti absque excusatione, quæ per se etiam est magnum bonum, tum propter honestatem ipsius actionis, tum etiam propter pacem conscientia, quam affert, dum liberatur homo ab illo onere & obligatione iterum confitendi.

Unde etiam est magna consideratione dignum, quòd si obligetur penitens ad occultandam personam complicitis in Confessione; moraliter loquendo obligabitur sæpè ad bis confitendum peccatum suum, semel sub aliqua ratione generali, & iterum sub aliqua specialis; ut v. g. si quis cum matre deliquit, prius quando Confessor matrem agnoscit, tenetur saltem confiteri illicitum concubitum, ut etiam alterius sententia Auctores fatentur; postea verò nactà occasione tenebitur iterum confiteri impium incestum, quod profectò magnum gravamen est. Hoc igitur sensu optime etiam hic applicatur principium illud, quòd unusquisque magis tenetur sibi providere, quàm alteri ceteris paribus, nedum ubi est tanta disparitas: nam penitens sic confitendo & anima suæ providet vel in necessariis, vel certè in rebus maximè utilibus; atque etiam suo pudori & suæ famæ aliquo modo subvenit, ne sæpius & multis se prodere cogatur.

Hucusque Suarius; totus intentus in extollendo bono integræ Confessionis.

Addo pauca pro diminutione infamiae, quam patitur complex ex revelatione peccati apud solum Confessarium. Fama in genere rectè describitur: Multorum existimatio, communi & publico sermone expressa, de vita & moribus alicujus. Porro bona fama definitur: leg. Cognitio 5. ff. de Extraord. cognit. Dignitatis illa se status, legibus ac moribus comprobatur. Hinc aliqui probabiliter existimant, non esse peccatum mortale in genere detractiois, uni aut alteri viro prudenti & secreto revelare defectus graves sine rationabili causa; quia videlicet adhuc permanet dignitatis illa se status, legibus ac moribus comprobatur: non enim ex tali revelatione oritur multorum (moraliter loquendo) existimatio mala, communi & publico (saltem moraliter) sermone expressa. Addo ly Moraliter: quia duo aut tres licet physicè plures sint; tamen respectu totius Communitatis pro nihilo quasi reputantur. Unde crimen commissum coram duobus aut tribus non dicitur publicum factum, ut propterea possit sine peccato ultetibus proparari.

Enimverò veluti non dicitur quis bonæ famæ, eò quòd unus aut alter inter se dicant, & existimant ipsum esse bonum; si tamen vulgus aestimet ipsum esse malum; ita vice versà non videtur esse infamis ex eo præcisè, quòd unus, duo aut tres inter se dicant, ipsum esse malum, & illud interiùs sentiant; dummodò promiscuum vulgus ipsum prædicet justum & sanctum. Vel si est aliqua infamia, aut melius aliqua diminutio aestimationis, saltem non gravis seu mortalis. An fortè existimas, si quis esset publicè seu propriè infamatus, & duo vel tres adhuc ignorarent crimen commissum, graviter peccaturum contra Charitatem, qui illud crimen ipsi revelaret? Noli existimare.

Omitto; prudentes non aded despiciere hominem ex peccato, quàm imprudentes considerant enim magis humanam naturam fragilitatem. Quòd autem homines aliquando malitiam suam peccata revelari multis plebis hominibus, quàm uni viro prudenti, v. g. Superiori; ortur ex eo, quòd timeant ab eo privari aliis bonis, sustentatione v. g. promotione ad officia &c. Tunc autem foret peccatum mortale non in genere detractiois, seu quatenus fama læditur; sed in genere alterius injustæ damnificationis, quatenus aliis bonis per iniquam delationem fraudantur.

Ex quo patet, quid respondendum ad hoc argumentum: Opinio bona apud prudentes & probos est majus bonum, quàm apud imprudentes & improbos. Respondetur enim primò, opinionem apud prudentes non ita facillè telli ex revelatione unius aut alterius defectus.

Deinde

Deinde postea dici, non esse in se majus bonum; sed quia sperantur inde alia commoda, ut promotio ad officia, externus honor &c.

Dices: Sicut materia, quae sufficit ad mortalem rapinam, sufficit ad mortale furtum; pari ratione materia, quae constituit mortalem contumeliam, constituit itidem mortalem detractionem: atqui sufficit ad contumeliam mortalem, etiam uno solo praesente, grave crimen alteri exprobrare; ergo &c.

Respondeo I. neg. Majorem. Ratio disparitatis est; quod furtum & rapina habeant idem obiectum, scilicet bona fortunae; detraçtio autem & contumelia distinctum. Detraçtio quippe pro obiecto habet famam; at verò contumelia honorem. Jam autem honor cum sit testimonium vel unius tantum, prorsus laeditur, quamvis nullus sit praesens, nisi ille, cui contumelia infertur: fama verò, utpote aestimatio plurium, non laeditur, nisi pluribus crimem manifestetur.

Nec hinc confestarium est, eum qui imponit crimen falsum, etiam coram uno solo, non peccare mortaliter: quia tametsi fortassis damnum non sit grave in genere detractionis, cum non sit vera infamia, nihilominus aestimatio, quae aliquis, cum sit probus, aestimatur improbus, grave malum censetur.

Deinde modo magis injurioso auferitur ipsi illa bona aestimatio, quam habebat, eo planè modo, quo per judicium temerarium, quod constat esse peccatum mortale. Sanè majus jus videtur habere, ut aestimetur bonus, quando talis est; quam ut aestimetur bonus, quando malus est. Unde longè majorem infert injuriam, qui imponit crimen falsum, quam qui revelat verum: & prorsus major ratio requiritur ad imponendum crimen falsum, quam ad revelandum crimen verum.

Respondeo II. ad principale argumentum; fieri posse, ut parva materia in ordine ad furtum, sit gravis materia rapinae, si videlicet magna violentia auferatur. Si quidem rapina, praeter malitiam furti, videtur in se includere implicitum quendam contemptum dominii, à quo per violentiam res accipitur. Possit ergo contemptus iste in tantum excrescere, ut quamvis materia, quae auferatur, in se sit levis, tamen propter contemptum adjunctum fiat materia gravis peccati, v. g. si dominus in terram deiciatur, pedibus conculcetur &c. Hæc ratione, si quis magna vi à Clerico auferat rem levem, potest peccare mortaliter, quamvis si occultè acciperet, solum peccaret venialiter. Quid ergo miramur, si contumelia (in qua intercedit contemptus) possit esse peccatum mortale, estò detraçtio (à qua abest contemptus) de eadem materia, solum sit venialis?

Quidquid sit de veritate hujus opinionis (quae disputabilis est, & communius negatur) saltem ex dictis apparet, longè minorem esse

infamiam (si ita placeat eam appellare) quam infertur complici per revelationem peccati in Confessione apud solum Confessarium, quam si pluribus revelaretur idem peccatum extra Confessionem; immò, quam si uni revelaretur: idque propter sigillum Confessionis, quod adeò stricte obligat Confessarium, ut nullatenus possit illa scientia in præjudicium complicitatis, magis quam in præjudicium penitentis.

Si autem (quod obstit) penitens prudenter timeret abulum scientiae confessionalis respectu complicitatis, indubiè non teneretur complicem revelare, magis quam si eundem abulum timeret respectu sui, teneretur se ipsum revelare: quia ille abusus est planè extrinsecus integritati Confessionis, secus scientia Confessarii; & ideo iste excusat ab integritate, hæc autem non; per consequens nec infamia tam penitentis, quam complicitatis, quae praesens oritur ex illa scientia.

Dices, esse discrimen: magis enim per se connectitur cum Confessione infamia ipsius penitentis, quam alterius, quae per accidens solum videtur aliquando reperiri. Ita sibi objicit Lugo disp. 16. nu. 400. sequenti autem numero ait: Hoc Sacramentum per se loquendo, & ex sua institutione utramque infamiam videtur aequè afferre.

Sed quid ad hæc Dicastillo? Non possum (inquit) non videre, Eminentissimum n. 400. loquendo de utraque infamiatione, oppositum docuisse. Dixerat enim: Magis per se connectitur cum Confessione infamia ipsius penitentis, quam alterius. Quae verba non scio componere, cum verbis sequentis numeri, dum loquens de eodem Confessionis Sacramento, ait: Ex sua institutione utraque infamiam videtur aequè afferre. Et rursum ibidem paulò post: Non minus (inquit) affert secum infamiam complicitatis, quam penitentis. Sola istorum verborum collatio inter se, non tantum collatio, sed collisio est. Nam (ut de quibusdam Legibus dixit Quintil. l. 7.) *Confligunt inter se, & colliduntur.*

Clarius videtur hoc, quam ut à me pluribus probari debeat. Si enim utramque infamiam aequè affert, quomodo (quælo) magis per se connectitur cum Confessione infamia ipsius Penitentis? Et quomodo non minus affert secum infamiam complicitatis, quam penitentis, si magis per se connectitur cum Confessione infamia penitentis, quam alterius? Hæc ille; excæcatus (ut videtur) fumo contradictionis.

Quid namque manifestius, quam Eminent. n. 400. loquendo de utraque infamiatione, non docuisse oppositum? Neque enim dixerat (ut perperam ait dicastillo) sed sibi ipsi objecerat: *Magis per se connectitur cum Confessione infamia ipsius penitentis, quam alterius*, ut patet ex istis verbis: *Dices, esse discrimen.* Quae si Dicastillo

revelationem in Confessione, quam extra.

38. Obiectio solvitur ex Lugo.

39. Perperam ait Dicastillo, cum opposita docuisse.

39. hic ostendit Auctori.

castillo rectis oculis legisset, scivisset utique componere hæc verba: *Magis per se* &c. cum verbis sequentis numeri: *Ex sua institutione* &c. componere (inquam) eo modo quo componenda sunt, id est, eo modo, quo verba objectionis componenda sunt cum verbis responsionis.

Sed, quid dicam? Patitur hoc loco Eminent, ab impugnatore suo Dicastillone, quod frequenter (ut refert Dicastillo ibidem n. 934.) Plato ab Aristotele impugnante, dum hic aut in alio sensu, quam ab illo dicta fuerant, aut paulò aliter proposita refert, ut impugnet. Ita planè Dicastillo, ut impugnet Lugonem, objectionem refert tanquam ejus doctrinam, quod est vitium capitale.

Igitur Eminent, docuit oppositum, non illius quod antea docuerat, sed quod sibi ipsi objecerat. Docuit (inquam) cum Suario supra, & aliis, hoc Sacramentum per se loquendo, & ex sua institutione utramque infamiam, scilicet pœnitentis & complicitis æquè afferre, estò Aliquibus videatur, magis per se connecti cum Confessione infamia ipsius pœnitentis, quam alterius, prout videtur Dicastilloni supra n. 904.

Mihi certum est I. Neutram infamiam universaliter connecti. II. Frequentius connecti infamiam pœnitentis, quam complicitis: quia plurima peccata non habent complicem; & quia sæpius contingit complicem esse ignotum Confessario, quam pœnitentem. Interim utraque infamia velut per se, & æquè intrinsecè sequitur ex integritate Confessionis, id est, integritas Confessionis est præcisa ratio, quare pœnitens debeat seipsum vel complicem manifestare; ita ut si posset integrè confiteri, absque tali manifestatione, per consequens absque propria, vel complicitis infamia, quæ sequitur ex illa manifestatione, non teneretur seipsum vel complicem manifestare.

Quòd autem frequentius possit integrè confiteri absque manifestatione complicitis, quàm sui ipsius, per accidens est; adeoque impertinens ad excusandum pœnitentem ab integra Confessione, quando hic & nunc non potest fieri absque manifestatione complicitis. Itaque qui præcepit manifestationem pœnitentis, quando illa est necessaria ad integram Confessionem, etiam præcepit manifestationem complicitis, quando æquè est necessaria.

Audio argumentantem de Scildere in Synopsi de Sacramentis §. 60. Revelatio complicitis facit Confessionem pœnitentis compliciti odiosissimam, & per consequens obnoxiam periculo, ne ab ea pœnitentem complex averteat: ergo non potest tantùm, sed etiam tenetur pœnitens peccatum complicitis infamativum silere.

Respondeo: Propria infamia facit Confessionem odiosissimam ipsi pœnitenti, & nata

est magis avertere à Confessione, quàm complex; & tamen propter illam non est Confessio mutilanda; ergo nec propter infamiam complicitis.

Si dixeris: illa averfio, quæ fit à complicitis, est aliquid malum extrinsecum Confessionis, Respondeo: non magis extrinsecum, quàm averfio, quam causat propria infamia: ergo si hæc non excusat, nec illa.

Quin immo (reponis) est magis extrinsecum, quia sequitur ex malitia complicitis. Respondeo: etiam alia averfio sequitur ex malitia pœnitentis. Ergo si Christus non obstante periculo hujus averfionis, præcepit pœnitenti integram Confessionem cum propria infamia, nulla est ratio, quare non etiam censetur præcepisse integram Confessionem cum infamia complicitis, estò indè complex sumat occasionem pœnitentem advertendi à Confessione.

Atque, ut in aliquo casu ex illa averfione seu molestatione complicitis, notabili damnum extrinsecum sequeretur pœnitenti; eundem istud non est generale, ut propter generaliter omnes excusentur à revelatione complicitis. Igitur propter hoc argumentum de Scildere non est recedendum à communi sententia.

Nec propter istud Arriagæ disp. 33. n. 149. Obligatio, quæ est ex natura rei, non censetur ablata etiam ab eo; qui potest eam auferre per legem positivam, nisi expressè eam revocet, aut nisi lex illa positiva petat necessariò eam ablationem: id autem in præsentibus non petere, patet ex aliis similibus casibus, quos dixi excipi ab omnibus; v. g. quando ego timeo meum peccatum à Confessario revelandum vel uni tantùm, etiamsi timeatur solum in Confessione id faciendum, tunc non obligor meum peccatum tali Confessario dicere; & tamen ibi non est major manifestatio, quàm si ego revelem complicem hinc enim peccatum complicitis revelatur uni, cui ille non confitetur, sed ego, qui illud revelo. In eodem casu est hoc idem: nam meum peccatum tunc revelaretur à meo Confessario uni, cui ego non confiteor; sed confitetur ille, qui illud revelat. Ergo si ego excusor dicere meum, ne alius; quàm meus Confessarius illud sciat; etiam excusabor dicere peccatum Petri, ne alius, cui Petrus non confitetur, illud sciat: quia jam dixi; cum hoc Sacramentum in pœnitentis bonum summum ordinetur, facilis fuisse illum obligare ad se in eo diffamandum aliquo modo, quàm ut diffamet proximum, qui ex eo Sacramento nihil prorsus utilitatis accipit. Hucusque præfatus Author.

Et continuo subiungit: Ex his constat stando ratione, probabiliorem esse primam sententiam: quia cum non confet, à Christo illam obligationem naturalem non prodendi complicitis.

40. Sententia Auctoris.

41. Argumentum de Scildere.

Responsio.

Se
complic
non pos
gat erg
sententi
Quidqu
test com
Resp
sum pr
propr
accipit
præcept
obligare
novit pe
cujus pec
utilitatem
revelare p
integre
liatis ex
Nec ef
latio, q
etiam in
integritat
cessaria re
(de quo
fieri à
nisi pœni
indilipos
dico (f
illius re
Confessio
Præter
revelare
quens d
fessionis;
posset in
deberet
petet ex
prum int
plicitis, æ
que.
Ex his
babilior
constat,
dendi co
cessare in
utilitatem
hoc præce
præcepto
stantias,
tur, & f
tùm oblig
pœnitens
complice
catum ne
tio est ma
integre c
naturali c
solum po
Haud
tem poss
non teneat

professio, illam non solum esse licitam, sed etiam obligatoriam; & non solum posse revelari peccatum complicitis, sed etiam debere: non tantum in articulo mortis, verum etiam quodcumque obligat præceptum suscipiendi Sacramentum: non quod distinctio hæc, quæ Aliqui utuntur, nullatenus sit fundata (ut putat Herincx part. 4. tract. 4. disp. 3. n. 58. fecutus Suarium disp. 34. sect. 2. num. 12. & alios Recentiores) sed quia reverà bonum integræ Confessionis, etiam extra articulum mortis, prævalet malo, quod sequitur compliciti ex revelatione sui peccati.

Herincx.
Suarez,

48. Major est ratio revelandi complicitem in articulo mortis, quam extra: quia in articulo mortis occurrit peculiare incommodum, nimirum periculum nunquam amplius constendi illud peccatum, adeoque periculum non exhibendi satisfactionem, quam Christus requisivit pro peccato quolibet mortali.

Respondet Suarez supra, hoc non asserere novum aliquod detrimentum spirituale, nec novam præcepti divini transgressionem: quia totum illud per accidens est, quatenus ex futuro eventu pendet; sed solum (inquit) est attendenda præsens excusatio. Quapropter, si rationes aliæ per se non sufficerent ad excusandum à detractione formali, & ad obligandum ad servandam integritatem; illa circumstantia articuli mortis parum profectò ad utrumque conferret. Hæc ille.

49. Quinimò, multum profectò ad utrumque conferret, quemadmodum multum conferret ad excusandum à solutione hodierna debiti pecuniarii, quod, etsi hodie illud non solvam, post octo dies potero solvere, & solvam; estò rationes aliæ per se non sufficerent ad excusandum, ex hypothesi, quod nisi hodie solvam, in perpetuum non potero illud solvere, nec solvam. An putas, quia justa ratio differendi solutionem debiti ad tempus, eadem semper sit justa ratio nunquam solvendi debitum? Clarum est quod non.

Quando (inquit Lessius de Justitia & Jure lib. 2. cap. 16. nu. 23.) is est rerum mearum status, ut non possim debitum præstare statim sine magna aliarum rerum mearum jactura, licitum est mihi ex quadam æquitate Juris naturalis differre, nisi fortè creditor simile detrimentum accepturus putetur. Secus est, quando tales sunt circumstantiæ, ut nisi modò restitutio fiat, nunquam sit futura; tunc enim si res injustè ablata est, statim restitui debet, etiam si magni sumptus essent faciendi. Hæc ille.

Cur ergo Deus non posset rationabiliùs exigere integram Confessionem cum infamia complicitis in articulo mortis, quando est periculum nunquam amplius integrè confitendi, quam extra articulum mortis, quando post

unum annum v. g. potero integrè confiteri, & integrè confitebor?

Nec verum est, quod supra dicebat Suarius hoc non adferre novum aliquod detrimentum spirituale: nam impedit, quò minus penitens unquam possit sacramentaliter satisfacere pro illo peccato; per consequens accipere remissionem peccatorum temporalium ex opere operato. Afferet etiam novam præcepti divini transgressionem; quia præceptum divinum est, semel confitendi in vita quodlibet peccatum mortale: illud autem transgreditur, qui in articulo mortis non confitetur aliquod peccatum mortale; secus qui hodie non confitetur, si crastinà die confiteatur. Et licet totum illud pendeat ex futuro evento, scilicet morte nondum physicè existente & præsentè, eundem cum mors moraliter certa sit, & moraliter præsens, totum illud per se censeri debet, & non per accidens; neque ita attenditur excusatio futura, quam bene excusatio præsens.

Interea existimamus, illam distinctionem de Confessione facta in articulo mortis, vel extra illum, non esse necessariam; sed teneri penitentem etiam extra articulum mortis manifestare complicitem, quodcumque urget præceptum Confessionis, & non potest aliter peccatum suum integrè confiteri; imò est non urgeat præceptum Confessionis, si tamen notabilis aliqua utilitas hic & nunc suadeat Confessionem. Alioquin,

CONCLUSIO III.

Qui revelat peccatum complicitis sine ulla necessitate vel utilitate, peccat contra justitiam; adeoque tenetur ad restitutionem tum famæ, tum aliorum damnorum, quæ ex tali infamia oriuntur.

Suppono, formalem detractionem, id est, violationem alienæ famæ absque rationabili causa, esse peccatum ad minus contra Charitatem; quinimò contra justitiam, non tantum quando imponitur crimen falsum; sed etiam dum revelatur crimen occultum, tametsi quilibet sit dominus suæ scientiæ, sicut aliarum rerum externarum. Quippe nec alius rebus externis potest uti cum damno tertii; v. g. non potest incendere domum propriam, si inde imminet periculum, ne domus vicini comburatur; ergo pari ratione non poterit uti suâ scientiâ, revelando crimen occultum, quando exinde imminet periculum, ne fama alterius violetur,

Et ideo Jus in re dispositionem (inquam) præsentiam famam pro est: nam tæ, quæ i habet saltè etiam d justè vel in inde non p is, cujus b sententiam ministratio sententiam latam sent Hoc su ficialitatem fessionem Confession fit sine ulla gat per se possibilibi subsequente & obligabi An sub controverf utrùm rev ceto viro vam partem est) cum f esse virum quia revele erit nisi pe non nisi o miali. Sin a communic lueris, in p scilicet rev mortale; sub mortæ aliorum d Quinim fieri posse esset leve men pecc nis exten plex à C esset sol mam; eo ista bona Et ver satis faci mam, niri Quis pos (inquit dem Co Confessi sigillo; alio dixi.